

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy órára	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

Uj zóna.

Debreczen, április 21.

Mikor a múlt év augusztus hónapjában a zóna díjszabás tíz évi eredményeit közzétették, azt a nézetünket hangoztattuk, hogy a zónarendszer elejtésére nincs ok, mert tökéletesen bevált. Szükségesnek mondtuk azonban a rendszer tovább fejlesztését, mert a középzónákban a díjszabás olcsónak éppen nem mondható. Az a tervezet, mely legutóbb a zónadíjszabás reformjáról megjelent, megvalósítja azt a gondolatot, hogy a középzónák díjtételeinek leszállítása a zónák számának szaporításával, illetőleg az eddigi tizennegyedik zónának feltagolásával kapcsolatban legyen. Aki a kérdés természetével tisztában van s lehetetlen ábrándképeket nem kerget, az alig is képzelhette magát a zónatarifa reformját másképp, mint a hogy most előtűnik fekszik. A személyszállítás olcsósága tekintetében ezzel ismét elérjük az első rekordot szemben Ausztriával s bizonyos viszonylatokban Poroszországgal, melyek a lefolyt évtized alatt előnkbe kerültek.

Ezt az okos, czélszerű rendszert elvetni és visszatérni a régi kilométrikus tarifára, vagy akárcsak egy miriamétrikus tarifára is, nagy hiba lett volna. Örülünk, hogy vasuti szakköreink ezt a hibát el nem követték. Amde Baross díjszabási reformjának gyakorlatilag fontosabb része nem a rendszernek alaki előnyeiben, hanem a vele kapcsolatosan életbeléptetett

viteldiyszállításban volt. Baross alkotása a „rendszer“ teljes sértetlensége mellett is lassankint lejárt volna magát, mihelyt az olcsóság terén mások tulszárnyalták volna. Már pedig ez a veszély fenyegetett mert az osztrák államvasutakon, különösen a III. osztályban jóval olcsóbb a viteldi, mint a mi középzónáinkban. Az idők haladása, a viszonyok természetszerű fejlődése észszerűnek és szükségesnek mutatta a viteldiyszállítást. Ebben és nem a zónák számának szaporításában van a lényege annak a reformnak, mely legközelebb éllebe lép. Tévednek a kik úgy beszélnek erről az újásról, mintha a közönség megterhelhetésével járna. Mert a négyszáz kilométernyi utazásoknál — pedig ezekhez tartozik az utazásoknak több mint kilenczven százaléka, — a vételdi csak lényegesen olcsóbbak lesznek, mint eddig. Azok, kik nem veszik a fáradságusságot, komolyabban tanulmányozni az új beosztást, tévesen azt hiszik, hogy az eddigi tizennegyedik zónán túl alakított hat új zónában drágább lesz az utazás mint eddig. Pedig ez nem áll, mert a mostani tizennegyedik zóna nagyobb részben szintén olcsóbb lesz az utazás. Csakis az utolsó három zónában lesz gyenge emelkedés. Háromszázötven kilométernél van az a határ, a hol lassankint folyó díjmérséklet találkozik a mostani utolsó zóna díjtételével. Amde ez a zóna 225 kilométernél kezdődik, tehát 225-től 350 kilométerig — amely övbe pedig a mostani

tizennegyedik zóna utazásainak többsége esik, még mindig lesz díjmérséklés, csak hogy kisebb, mint a középzónákban. Hogy ennek a díjmérséklésnek a tizennegyedik zóna bizonyos pontján meg kellett szünni s hogy ezen a pontján túl még némi csekély emelésnek is be kellett következni azon csak az ütközhetik meg, aki a gyakorlati étellel nem számol. Az államvasutak eddig tényleg prémiumot nyújtottak a hosszú utazásoknak. Ez a prémium bizonyos határig, 400 kilométerig, ezentul is meglesz s csakis e távolságon túl szűnik meg.

A mostani tizennegyedik zóna a külső övezetében nem tartunk a fogalom csökkentésétől, mert 400 kilométernél nagyobb utnál, már 100 fillérnyi költségtöbblet nem számít. De valószínűnek tartjuk a forgalomnak a leszállított középzónákban való föllendülését. S ez a döntő a jövődélmezőség szempontjából. Az átlag husz perzentnyi díjleszállítás elég jelentékeny arra, hogy a forgalom növekedését várhatjuk tőle. Ennek meglesznek a következményei a megkívántató személykocsik számára nézve. Már most is nagy a tolongás éppen a középzónákban minden nagyobb város közelében. A rendes vonatnak a szomszédos forgalomtól való megszabadítása annál érezhetőbb szükségé válik, minél jobban kifejlődik a forgalom. A rövid és olcsó helyi vonatok számának szaporítása lessz a mostani reform első és legfontosabb következ-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

SENNACHERIB.

— Coppée. —

Mikor Sennacherib Khaledát legyőzte,
Népét igába hajtá s megkötözve
Rabúl vitte. Aki erőten öreg.
Leválták két karját, kiszúrták szemöket;
Számára a többi palotákat emel.

Egyszer, hogy a Tigris partján lovagol el,
Ragyogó szinarany s gyöngyöltözétébe.
Egy szikár béna s vak öreg tünt szemébe,
Győzeimének szörnyű élő emlékszobra,
Akit elmerülve hű fiui gondba,
Két szép ifju vezet a vizparton tovább.
Sennacherib király megállítja lovát
S amíg keze nyeregkapóján nyugszik,
Nézi a csoportot és elgondolkozik.

A száműzött öreg ifja neki
Kenyeret adogat, kezéből eteti
Istápjá az idősb, kalauzólja.
A táj szépségét írja neki szóba
Mert két fiú tőle soha meg nem válik.
Az egyik a keze, szeme volt a másik.

Indítja lovát a király lépést: azután
Gondolja, szakállát végig simogatván,
„Rabszolga; de jók a fia. Végre is
Miért irigylem? Jók az enyémeik is.
De, nemes hajtások régi dicső törzsrül.
Tisztelettel veszik urok, apjuk körül.
Szeretnek. Hisz tőlük megvárhatok ennyit:
Dussá, hatalmassá tettem valamennyit;

Szatrapákká roppant birodalmak felett;
Mikor legyőztem a zsidókat, médeket.
Ezt a dicső szakmányt kiosztottam rájuk.
Tengersok asszonyok, lovuk, elefántjuk
S pénzük; palotáik előtt hosszú sorba
Öt áll emberarczu szárnyas bikák szobra.
Két kezemmel szórom ölükbe az élet
Minden örömeit. Mért ne szeretnének;
Szeretniök kell mint én szeretem őket!
Szeret két kedvenczem, a két idősb főleg.
Kik ott járnak kocsim két oldala mellett!
Jó fiam Sarrazar, fiam Andramelek.
Ösztályos társaim a trón — s hataloma“.

Azon éjt két idősb fia megfojtotta.

János Gusztáv.

A csók.

— Spanyolból. —

Az . . . i feyházban sok hirhede gonosztevőt tartottak ingyen-ellátásban. De a több mint báromszáz feyencz között volt egy, aki mindnyáját fölölmulta.

Társai „farkas“-nak nevezték,
Hatvanéves volt és 42 év óta feyencz.
Kora ifjuságától fogva lopás és gyilkosság miatt megösmarkedett az ország csaknem összes börtöneinek és feyházainak belételeivel. Senki sem tudja, hogy mikép sikerült neki az akasztófát elkerülni. Ambár egy súlyos vétség miatt 20 évet töltött feyházban, mihelyt kiszabadult megölt egy asszonyt és két gyermeket. Ezért életfogytigani feyházra ítéltek. Oly vad volt, hogy a többi feyenczek nem mertek hozzá közel menni, hanem féltékeny kerülték. Több ízben megtette, hogy tulajdon társait fogaival vagy munkaeszközeivel súlyosan megsértette. Olyan vérszomjas volt, mint egy vadállat.

A földön ülve és harisnyákat sebesen kötve némán töltötte a napokat és heteket. Borzas fekete hajjal fedett fejét, bozontos szakállával, melyet senki nem mert leberetválni a mellére csüggesztette; ha néha feltekintett: vad, fekete szemei fenyegetőleg villogtak . . . Valóságos réme volt a feyháznak. A feyenczek hátat fordítottak neki, hogy félelmes tekintetét ne keljen látniok.

ménye. Ha Brassóból vagy Fiuméből nem lehet 8 koronáért a fővárosba utazni, hanem 11 koronát fog kelleni fizetni, ez nem valami szerencsétlenség, mert ezekre az utasokra az államvasut tényleg ráfizetett. De ha az utasoknak ama zöme, mely a jövedelem tömegét szolgáltatja, minden nagyobb város közelében a betóduló szomszédos forgalmu utasok ostromának van kitéve, ez mar oly méltánytalanság, melyen segíteni kell. Forgalmi szakembereinknek azonban nem lesz nehéz e baj ellenszerét megtalálni s azért a zónatarifa reformját bizton, mint többrendbeli javítások kiinduló pontját, üdvözölhetjük.

— **Bizalom Széll Kálmánnak.** Udvarhely-megye törvényhatóságának e hónap 19-én tartott ülésén több tag indítványára kimondták, hogy Széll Kálmán miniszterelnöknek egy éves kormányzása alkalmából bizalmat szavaznak, különösen a f. hó 2-án elmondott beszéde miatt, e melyben a felekezétségre alapított politikai irányzatot elítélte, s az országban létező összes vallásfelekezetekkel szemben törvényes és egyenlő elbánás szükségességét hangsúlyozta.

— **Oroszország és a háboru.** Szt.-Pétervárról érkezett a következő rendkívül nagyfotosságu jelentés:

Most már kétségtelen, hogy a katonai kormány minden igyekezetével sem bírta a cszár odavezetni, hogy Angliával szemben háborus politikát kezdjen. A cszárak ma is az a törhetetlen szándéka, hogy *nem interveniál* és várakozó álláspontot foglal el továbbra is. A cszárnak ez a békés magatartása azonban sem miessetre *sem fog annyira terjedni, hogy Oroszország nyugodtan nézze a bír köztársaságok önállóságának megsemmisítését.* Oroszország nem

Egy napon új igazgató jött a fegyházba ki nagy szigorúság hírében állott. A fegyenczek sanda szemekkel tekintettek rá. Az igazgatónak bájos leánya volt, Auróra névvel, ki alig volt még hatéves, amikor atyja a fegyház igazgatását átvette. Egy este érkezés idején atyjával együtt lement az udvarba. Gyermekes nyíltsággal nézte a rabokat, mi még ezekre a vad kedélyekre is szelidítőleg hatott, kedvesen csevegett hol erről, hol arról sőt néhányat meg is szólított a szerencsétlekek, közül Egyiket megkérdezte: hogy hívják? a másikat, hogy izlik-e az étel: a harmadikkal, aki gyilkosság miatt 10 évi fegyházra volt ítélve, enyelgett, ami a fásult embert annyira elbájolta, hogy kedélyesen megkínálta ételével. A gyermek megkérdezte atyját, hogy szabad-e, és a midőn engedelmet kapott, jóízűen evett néhány kanállal. A fegyenczek nevettek. Néhányan megkérték, hogy legyen szószólójuk édes atyjánál, voltak azonban olyanok is akik szitkozódtak a rossz étel miatt.

Távol a többiektől félig meghagyott ételle mellett ült mogorván, fejét mélyen mellére hajtva és szemfényvesztő gyorsasággal harisnyát kötve a „farkas”. Apa és leány tisztességes távolságban állottak meg előtte, ő nem sokat törődött velük. Csak elfojtott morgás hallatszott ajkáról, és a tú még gyorsabban járt ujjai között. De mégsem állhatta meg, hogy egy sanda pillantást ne vessen rájuk. A gyermek hozzá akart menni, de atyja visszatartotta.

— Szeretném közlőrl látni, — mondta Auróra.

— Nem, nem, kiesikém, nagyon mérges és vérszomjas, nem mehetsz hozzá. Egész életét börtönben töltötte és még harmincz évet itt kell töltönie.

akar most háborut, a bír államoknak Anglia részéről való annexióját azonban nem fogja tűrni. Ez utóbbi pontra nézve a három nagy kontinentális hatalom közt már teljes a megállapodás.

Wlassics Gyula.

— április 21.

Enyhébb éghajlat alatt töltött több havi tartózkodás után ismét átvette hivatalos ügyeit Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi miniszter. Nagy munkájába kerül a miniszternek, míg a felhalmozódott teendőkkel megbirkózik, mert valóban nagy és fontos dolgok várják elintézésüket, melyeket a főnök távollétében még sem lehetett elintézni. A váci püspöki szék, esztergomi s egyéb kanonoki stallumok betöltése, a műegyetem, építése a Lágymányoson is sok más fontos ügy várta a főnök visszaérkezését, kinek teljes felelőssége mellett lesznek most megoldva mindezek a fontos ügyek.

Nemcsak a miniszter legfontosabb megfontolására van szükség, de a minisztertanácsi előterjesztések legalaposabb indoklására is, mert a mindennapnál nagyobb fontossággal bírnak mindazok az akták, melyeknek elintézéséért a főnök ideiglenes képviselője nem vállalhat felelősséget.

Két dolgot biztos tényképpen jelenthetünk. Először azt, hogy mindazokat az ellenzéki tudósításokat, melyek szerint a közoktatásügyi miniszter többé nem venné át törvényhatóságát csak előhírnöke lett volna lemondásának, immár teljesen a légből kapottaknak mondhatjuk. Másodszor hangsúlyoznunk kell azt a fogadtatást, melyben Wlassics a szabadelvű körben részesült első megjelenésekor. Ilyen őszinte örömet, a rokonszenv és bizalom ilyen nyilvánításait ritkán látták a termék.

E rokonszenvhez és e megtisztelő bizalomhoz feltétlen örömmel csatlakozik az egész közvélemény.

— Harmincz évet! Szegény ember!

A farkas erre a szóra fölemelte fejét és bámmész szemekkel nézett a leánykára. Az igazgató valamit mondott a leálynak, aki erre, mielőtt atyja visszatarthatta volna, a fegyenczhez futott.

— Meg akarom csókolni! — szolt édesen.

Es megtette. Megcsókolta a vad ember homlokát és így szolt hozzá:

— Itt van, bácsi, és ne légy olyan haragos! Uzzel megfordult és visszament atyjához.

A „farkas” megmerevedett. Nem szolt semmit, csak rekedt morgás hallatszott torkából, és ideges gyorsasággal dolgozott tovább. Csak amidőn apa és leány az ajtót elérték, emelte föl a vén fegyencz fejét és sokáig nézett utánuk.

Igy telt el a délután és este, a mikor a fegyenczeket elzárták, mint a vadállatokat szokás. Napok és hónapok multak, a szigoru felügyelet alatt álló fegyházban nem történt semmi különös. Egy napon váratlanul zendülés ütött ki. A rabok nem akarták az ételüket megenni. Az engedetlenség nyílt zendülésé fajult.

— Gyorsan, igazgató ur! az egész fegyenczsereg fellázadt!

Az igazgató felugrott és szobájából kisléteve, kívülről bezárta azt, hogy gyermeke ki ne jöhessen. A midőn az udvarba érkezett, 300 emberrel találta magát szemközt, kik kissé hegyezett kanállal vadul hadonáltak a levegőben.

Az igazgató nem olyan ember volt, hogy engedjen. Intette őket, de rá se hallgattak. Megragadták és mintegy 100 lépésnyire vonszolták, köveket dobáltak fejébe... hiába sütötte el revolverét, pár pillanat még és

Uj városi adók a pótdadó helyett.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Debreczen, április 21.

Debreczen város közönsége mindég és méltán büszkélkedett azzal, hogy itt senki sem fizette az ugynevezett községi pótdadót.

A míg a közeli városok csak úgy görnyedeztek a 20—80 százalékos pótdadó alatt, a debreczeni polgár önérzettel verte a mellét, hogy ő ilyesmit nem ismer s ha ijesztgették olykor-olykor vele, hát elszánt me-részséggel vágta ki a szót, hogy: no majd a szemébe nézzünk!

Oda is nézett. Nem volt elkerülhető a kivetése, bele kellett menni akarva nem akarva a fizetésébe. Előbb emberbaráti czélokra csak 6 százalék lett kiróva, de a kis bestia hamar megnőtt, foga lett s 28 sőt 36 százalékra csucorodott fel.

De már ezt a debreczeni erkölcs nem akarta bevenni. Kézzel-lábbal tiltakozott el-lene, de hát a magyarnak csak szép szó kell, akkor aztán odaadja az ingét is. Hát a mikor meg arról is volt szó, hogy a város érdeke kívánja, ne hogy a szomszédok meg-előzzék.

Szép, szép a felbuzdulás, de a debreczeni ember nem szereti — ha drága. A sok a jóból is ártalmas, hát a — pótdadóból!

Erre aztán a nagyházból biztató igéret-tek kezdtek szaldogálni. Mérsékelné fogják a pótdadót, de hogy mikor, az a jövő titka.

Azonban messze nem lehet az idő. Mert ime azt olvassuk az ujságokból, hogy a pótdadót kisebbíteni akarják és ebből a czélból kivetik a szikviz-adót, meg a kerékpár-adót.

vége lesz életének. Ekkor, az utolsó pillanatban egy vadállati külsejű ember tört magának utat az őrzőgő fenevadak között. A „farkas” volt.

— Ne félj, itt vagyok! — ordította mennydörgő hangon a már elalélt igazgatóhoz, kinek testét átkarolta jobb kezével, hoszu szu késével halálos sebeket osztogatott maga körül.

Most őt érték a kövek, és több súlyos sebből kezdett vérezni. Végre előrohont a fegyveres őrség és rendet csinált fegyverével. Sok rab fetrengett vérében: Az igazgató csak könnyű sérüléseket szenvedett. A „farkas” azonban sebektől boritva, haldokolva feküdt a kövezeten.

Az igazgató saját lakásába vitette föl a haldoklót. Fehér ágyra fektették, tagjai vonaglottak, melléből fájdalmas hörgés hallatszott. A pap az utolsó kenettel akarta ellátni, de a „farkas” visszataszította őt. Most fölemelte fejét és az igazgatóra nézve e szavakat erőszakolta ki magából:

— A gyermeket... a gyermek...

Az igazgató megértette, hogy mit akart. Besietett a szobába és kihozta síró gyermekét. Eppen lepfőbb ideje vott. A „farkas” elhaló tekintettel nézett a leánykára és e szavakat suttozta:

— Még egyet... még egyet...

Az apa fölemelte gyermekét és a körülállók egy csókot hallottak a fegyencz halálveritékés homlokán elcsattanani.

Es míg a lelkész imát mormogva a szent olajjal érintette a haldokló homlokát, az igazgató és gyermeke, valamint a hivatalnokok az ágy körül térdeltek. Az gyermekek esengő, szelid hangon imádkozott:

Mi atyánk, ki vagy a mennyekben...

Hogy a kerékpárra vetik ki, azt értjük, de azt már nem, hogy miért a szódavizre, a mely rendszeren a szegényebb emberek szomjúság-csillapítója a nyár forró hevében. Ezt bizony szerencsés gondolatnak nem tarthatjuk. [Nem is igen hisszük, hogy megszárvazzák.

Sokkal többet remélnék azon bizottságtól, a mely a nagy Hortobágy megfelelő értékesítésén óhajt munkálkodni, mely feladattal a városi közgyűlés kerek három éve bizta meg. Ugy beszélnek, hogy ez a bizottság a napokban már össze is fog jönni és megkezdí tanácskozását.

Hogy miért kellett az első gyűlésre ilyen sokáig várni, azt a városi l a s s a n h a l a d á s i ismeretes elv magyarázza meg, mert mint egy városi atya jól jegyezte meg, nálunk minden úgy gyászos hangulatban (lugubris tónusban) megy.

De nyugodjunk meg a változatlanban. Vannak Debreczennek régebben megkezdett de befejezéstől rengeteg messze álló ügyei. (Vizvezeték, csatornázás stb.)

Ugyan mi fog történni az Olajútjával, a hol hatóságilag kiadott engedély alapján körülbelül félezer lélek él, a mi fő: v i z n é l k ü l, mert erről szépségesen elfeledkezett a magisztrátus, mint sok egyébről.

De mi lesz a Homok- és Csapó-kert immár közel másfélezer, együtt háromezer lélekre felszaporodott lakóival? A kik ép oly adófizetők, a minők a fűtőcszálok, de a kik a városi hatóság jóvoltát csak abból ismerik, hogy tél elején pontosan megjelennek náluk — az adókövetők.

Szabályrendelettel kedveskedik ugyan a város, de hogy hol és mikor lesz annak foganatja, azt csak a magosságos égből lakozó jó Isten tudja.

A Homok-kerti iskolát kérés és világitást. A Csapókerti imaházát, nekik még nem kell — lámpa. És mit tesz a hatóság? Tudomásul veszi a kérést s a folyamodványt megy a — kriptába, hogy az örök világosság ott fényeskedjék neki.

Hja! Ezek pénzbe kerülnek. Már pedig ilyesmire a városnak soha sincs pénze. Elviszi a kaszárnya, meg a bérház, a melyeknek jövedelmezősége szörnyen — kétséges.

Ugy van jól minden, a hogy van. Így mondja a szálló-ige. Nos, nyugodjunk ebbe bele addig, a míg eljön az a bizonyos sokat emlegetett jobb kor, a mely után Debreczen város lakossága oly régóta hasztalan eped.

Nincs messze már az idő. Addig pedig várjunk és — jubiláljunk. Ebben erősek vagyunk.

Dr. B.

Gyilkosság az egész utca szemeláttára.

— Saját tudósítónktól. —

Szabadka, április 19.

Rómes gyilkosság történt ma, 19 én, fényes nappal, a szabadkai Fő utcán. Agyonverték egy embert azért, mert nem akart kocsijával kitérni egy másik kocsinak. Lőcsel, ásóval ütötték mindaddig, míg a szerencsétlen áldozatnak széjjel ment a feje, míg csak élet volt benne.

Történt ez pedig délben, a város legnépesebb helyén, egész csapat ember szemeláttára.

Nagy Torma József három barátjával kocsin hajtott kifelé a városból. Velök szembe jött, szintén kocsin, Pölhe Rókus az öcsésével, Kálmánnal Ismerték egymást jól, rokonok is szegről-végről. Torma odaszólt Pölhének;

— Térj ki atyafi!

— Te se vagy nagyobb ur nálam — felelt ez — térj te ki, ha akarsz.

Torma folytatta az ingerkedést s ostorával végig húzott az ellenfél lovain. Az ostor azonban beleakadt a kocsiba.

Pölhe megindult s nagy nevetve akart elrobogni a zsákmányul ejtett ostorral. Ekkor Torma leugrott az ülésből s utána ment a másik kocsinak, hogy elvegye az ostort.

Szó szót ért, a tréfából komoly veszekedés lett, melynek hevében Pölhe Rókus is leugrott és kocsijából kiakasztotta a lőcsőt. Ezzel aztán úgy végig vágott Tormán, hogy az eszméletlenül bukott össze a kövezen.

Valóságos vérengzést vitt most végbe a megvadult ember. A súlyos lőcsővel véresre verte ellenfelét, fejét szétzúzta, mellét betörte, úgy, hogy alig volt már benne élet. Az ütésekben segített neki az öcsese, Kálmán is.

Torma barátai, látván a veszedelmet, nem hogy a szerencsétlen ember segélyére siettek volna, de hirtelen megugrottak.

Időközben előkerült Pölhe Rókus apja, Pölhe Lőrincz is, a ki, megutva, mi történik, a vállán volt ásóval többször a haldoklóra sujtott, úgy, hogy az iszonyatos kínok között meghalt.

Érdekes, hogy ezt a vadállati gyilkosságot egész sereg ember nézte végig, a kiknek eszébe sem jutott közbelépni. Ilyen csak a virtusságáról hirhedt Szabadkán történhetik meg.

A rendőrség a három gyilkost letartóztatta, bilincsekbe verte s úgy kísérte fel a városházára.

Törvényszék.

§ A végrehajtó ellen. B a r t h a Márton kabai földmives nem szereti a végrehajtókat, sőt határozottan haragszik rájuk. Ebbeli haragját tavaly októberben mutatta ki V a r g a Márton egyházi adó-végrehajtóval szemben Varga ugyanis egyházi adó fejében foglalta a Barta hombárjában levő 8 mm. buzát. Mikor az elvitelre került a sor, Barta késsel rontott a végrehajtónak, akiben kárt nem tudott tenni, mert a esendőrok megfogták. — Így került Bartha hatóság elleni erőszakkal valóldva a debreczeni törvényszék elé: a mely elítélte 14 napi fogházra. — Az ítélet jogerős.

Tanügy.

A Tiszántúli Ref. Tanáregyesület — mint már említettük, — most tartja gyűlését Mezőtúron. A tegnapi értekezleten Elek Lajos, a debreczeni főiskola tanára terjesztette elő azokat a határozatokat, amelyeket az értekezlet a kitűzött pontokra hozott. — Ezután Faragó János pápai tanár Középiskolák és a magyar Alföld címmel tartotta meg felolvasását. — Farkas Lajos dr. A müncheni glyptika ismertetése kapcsolatban a művészi oktatással című művét olvasta fel. Biatsy József dr. a Tulterhelésről értekezett. — Az állandó nagy választmány indítványára a közgyűlés Géressy Kálmán debreczeni tankerületi főigazgatót, mint a tanáregyesület volt elnökét és a

protestáns tanügy kiváló barátját, örökös disztagjául választotta meg. — A debreczeni s mármaros-szigeti egyháznak a tanáregyesületnél 400, illetve 200 aranyos pályadíjakat tüzték ki pár évvel ezelőtt. Több ízben nem érkezvén már be a kitűzött időre pályamű, elhatározta a közgyűlés, hogy felszólítja az egyházakat, hogy az előreláthatólag ered ménytelen kitűzés helyett — adják más célra az egyházak a két alapítványt.

N A P I H I R E K.

Debreczen, április 21.

— Egyházmegyei értekezlet. A debreczeni ev. ref. egyházmegye május hó 8 án tartja szokásos egyházi értekezletét Berettyó-Ujfaluban. Az értekezletet megelőzőleg B i b e r József esztári lelkész fog prédikálni. Az értekezlet legfőbb tárgya lesz S z a b ó József bárándi lelkész felolvasása: „A szocializmus és a keresztyénység” aktualis tárgya felől. Az értekezleten jelen lesznek K i s s Áron püspök és gr. D e g e n f e l d József egyházkerületi főgondnok.

— Dóczy Gedeon jubileuma. Dóczy Gedeonak, debreczeni felsőbb leányiskolai igazgatónak szép jubileumot készülnek rendezni tanártársai május 20-án. — Az ünnepély délelőtt 1/2 11 órakor kezdődik a leányiskola új dísztermében. Utána az „Angol királynő” étteremben közebéd lesz, este a növendékek rendeznek hangversenyt. Dóczy 25 éve az intézet igazgatója, 15 évig volt miskolci tanár. Alapítványt is tesznek nevére szegény leánygyermeknek tanítására, a mely célra eddig már 1000 frtnál több összegyűlt.

— A sorozás úgy látszik ez évben, dacára egyet lapok elledkező nyilatkozatainak, jó eredménnyel folyik le, mit az is bizonyít, hogy egy évon se vettek be annyi embert, mint most. Így Hajdúvármegyében a b a l m a z - u j v á r o s i járásban 1052 sorozókötés közlül 400-an felül lettek besorozva. A sorozások most folynak szerte az országban és mindenütt meglepő az eredmény.

— A Kereskedelmi Csarnok a honi iparért. A debreczeni Kereskedelmi Csarnok a honi ipar támogatására megindítandó társadalmi mozgalom ügyében e hónap 21-én, vasárnap este 8 1/2 órakor saját helyiségében bizottsági gyűlést tart.

— A Hadházon legutóbb lefolyt jegyzőválasztással kapcsolatosan, mint utabban értesülünk, B a j d o r János helyébe, Solyom Antalt, a selmeczbányai m. kir. bányászati igazgatóságnál alkalmazásban volt számtisztet választották meg adóügyi jegyzőnek.

— A Petőfi dalkör ülése. A Petőfi-dalkör e hónap 23-án, hétfőn délután 6 órakor egyesületi helyiségében választmányi gyűlést tart. — Tárgyak: 1. Az ez évi rendes közgyűlés határideje és helyének kitűzése. — 2. Jelenítés a közgyűléshez a számvizsgálók munkálattáról. — 3. A zászlóavatási ünnepre előkészületek s a rendező csoportok megállapítása. — 4. Folyó ügyek. — K o m l ó s s y Arthur elnök kéri a tagokat, hogy minél számszerűbben jelenjenek meg.

— A pápa és a magyarok. Ismeretes dolog, hogy a római pápa kiváló rokonszenvel viseltetik a magyarok iránt. Ujabban ismét igen érdekes tanúságát adta rokonszenvének. Rómában ugyanis most van gy magyar zarándoklat. A vasárnapi fogadás

alkalmával föltűnt a pápának az a hirsány éljenzés, melylyel a magyarok üdvözölték. Nyomban kifejezte abbéli óhaját, hogy legálább fényképben kívánja a jelenvolt magyarokat megismerni. A magyarok társasága a pápai fényképészhez mentek s hogy a pápa óhajának eleget tegyenek, lefényképeztették magukat s intézkedtek, hogy a kép eljusson a pápához.

— Istentiszteletek. A z e v. r e f.

Nagytemplomban Papp Gyula 4 th. Kistemplomban Kovács László 4 th. Kossut.-u. templomban Bagaméry Károly senior, Ispótytemplomban Kovács Zsigmond esk. felügyelő prédikálnak. A r ó m. k a t h. templomban 7 órakor Szőke János misézik, 1/2 8-kor az elemi fiú és leány iskola növendékeinek első szent áldozása, tartja Wolaffka Nándor püspök, — 9 órakor Hamernyik Sándor misézik, utána szent beszédet mond Szőke János. 3/4 11-kor Molnár Kálmán, 1/2 12-kor pedig Kovács József misézik. D. u. 3 órakor litániát tart Szőke János. — A g ö r ö g - k a t h o l i k u s o k a r ó m. kath. templomban éjfélikor feltámadási ünnepet tartanak. D. e. 1/2 9 órakor pedig szent misét mondanak a róm. kath. temető kápolnájában. A z á g o s t. h i t v. e v. templomban délelőtt 10 órakor M a t e r n y Lajos főesperes tart istentiszteletet.

— Személyi hir. Don Miguel braganzai herceg Debreczenbe érkezett. A herceg a lóversenyek miatt jött Debreczenbe. Fia, Ferencz József, a Vilmos huszárezred hadnagya, szintén a versenyzők között szerepel.

— A diákkongresszus díszelnőkeinek gyűlése. A diákkongresszus díszelnőkei: Kiss Áron püspök, gróf Dégenfeld József főispán, Bernáth Elemér kir. táblai elnök, Simonffy Imre kir. tan. polgármester és Csiky Lajos a főiskola rektor-professzora értekezletet tartottak a kongresszus ügyében. Az értekezleten elhatározták, hogy a kongresszus április 28-iki diszgyűlésén mindnyájan résztvesznek s nevökben Kiss Áron püspök fogja üdvözölni a magyar ifjúságot.

— Eljegyzés. Szücs Géza dr., helybeli előnyösen ismert fiatal ügyvéd eljegyezte Bánó Juliska kisasszonyt, Bánó Árpád sárosmegyei főszolgabíró leányát.

— Debreczen város fölirottai. Megemlítettük már a múlt hónap városi közgyűléséről szóló referadánkban, hogy a közgyűlés pártolól fogadott el két átiratot és kimondta, hogy a maga is hasonlóan jár el. E két átirat Szeged és Selmeczbánya városoké. A fölirottok — egyik a miniszterelnökhöz, a másik a képviselőházhoz — azt kéri, hogy a törvényhatósági joggal fölrüházott városoknak, az állami funkciók teljesítésére fordított költségeit, különösen pedig a bűnvádi nyomozati költségeket az állam térítse meg.

A két fölirottat már kinyomtatva s kíséző levéllel ellátva, — pártolás végett elküldték az összes törvényhatóságoknak.

A miniszterelnökhöz intézendő fölirott így végződik:

... Tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat és általa a magas kormány összes tagjait, hogy tekintettel arra, hogy az új bűnvádi perrendtartás értelmében a nyomozatokkal kapcsolatos összes teendőket a közigazgatási hatóságok kötelesek ellátni, ennek következtében mind ama teendőknek legnagyobb részét, melyeket eddig elé a vizsgáló bírók teljesítettek — végezni, tekintettel arra, hogy amaz állami teendőknek teljesítése, melyekujabb időben mind-

inkább városainkra nehezednek, azoknak anyagi erejét nem csak kimerítik, hanem fejlődésükben az által megakadályozzák: nem csupán méltányos, de egyszersmind teljesen jogosult is ama kívánalom, hogy a bűnvádi nyomozásnak felmerülő költségei az országos bűnvádi alap terhére fedeztessenek, megállapíttassanak s ez irányban megfelelő törvény alkottassék; — mindezekre tehát tekintettel, ismételjük kérelmünket, hogy sürgősen gondoskodni méltóztassanak a városoknak az állami funkciók teljesítésére fordított költségeinek az állam által megtérítése mellett a bűnvádi nyomozati s a bűnvádi perrendtartás életbe léptetése folytán előállott és a közigazgatási hatóságok által ellátott teendők összes költségeinek is a közhatóságok részére az állampénztárból törvényhozásilag megtérítése iránt.

A képviselőházhoz szóló fölirottban megvan említve, hogy az állami funkciók teljesítéseinek költségei mennyire megterhelik az amugy is sok pótdót fizető városokat. Így végződik e fölirott:

... Itt gyors segítségre van szükség és pedig nem rendeleti úton, hanem törvényalkotása által, mely törvény kimondaná, hogy a városok mindazon teendőkre, melyeket az állam helyett végeznek, teljes kárpótlást nyernek, e téren felmerülő költségeik teljesen megtéríttetnek. — Alázatosan esedezünk a mélyen tisztelt képviselőház előtt, miszerint kérő szövegűnk, — mely az első 25 magyar város életbe vágó érdekeinek védelmére hívja fel a magyar törvényhozókat, kegyesen meghallgatni, — és bajainkat bölcs mérlegelésével törvényt alkotás által orvosolni méltóztassék.

Mindkét fölirottat Simonffy Imre kir. tan. polgármester és Komlóssy Artur főjegyző írták alá.

— Gyászrovat. Polgár Tamás Mihály meghalt 67 éves korában. Temetése hétfőn d. u. 3 órakor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint a Vigkedvő Mihály-utczai 62. sz. háztól.

— Elgázolások. Ma délelőtt nagy néptömeg jelezte csoportosulásával a város háza előtt, hogy valami látványos esemény történt. Tóth Jánosné Vendég utczai asszonyt, a mint az uton át akart menni, egy vidéki kocsi elgázolta. Az asszony szerencsére minden nagyobb baj nélkül került ki a szekér alól, mindössze ruhája és egy csomó eltört tojás mutatták a baleset nyomait. Szoboszlai Ferencz 95-ös számú rendőr a kárvallottat és tettest felkísérte a rendőrségre. — Délután fél 3 órakor pedig Berger Jenő építész kocsija gázolt el egy szegény gyereket, kinek a kerek a lábán keresztül ment. Lakására szállították.

— Gyanus halál. Rejtélyes körülmények között halt el ma délelőtt Tamás Mihály ev. ref. vallású 67 éves napszamos ember, úgy hogy a rendőrség beavatkozását is maga után vonta a haláleset. Tamás Mihályt ma reggel a ház pinczéjében halva találták. Miután előzőleg beteg nem volt, a kerületi orvos a rendőrség közbejöttével vizsgálatot tartott és konstataálta, hogy a talajon erős illatu folyadék van kiömlve. Hogy mi volt a folyadék és mennyiben járul Tamás Mihály rögtöni halálához, azt a holnap d. e. megejtendő rendőri bonczolás fogja eldönteni.

— Kézrekerült tolvaj. Olvasóinknak még élénk emlékezetében lehet a közel két hónap előtt egy jómódu órák ember Rákóczy-utczai lakásán elkövetett merész tolvajlás. A rendőrség azóta folyton nyomozott és végre is sikerült elfogni a tettest Kónya Juli cselédleány személyében. A rendőrség jó fogást tett, mert Kónya Julival állandóan meggyűlik a baja és habár ez tagad is, a bizonyítékok ellene szólnak.

x Török szerencse eredményei. Amint halljuk, a most befejezett 5 ik magy. kir. osztályorszájateknál ismét igen sok és nagy nyőreményt fizetett ki vevőinek Török A. és Társa, Budapest, Váci-körut 4. főáradája. Sok sziv megint föleledt egy nyőremény jelentése által, de mert mégis csak sorsjáték, bizony sokaknak bele kellett törődniök, hogy ezuttal egy nyőreményről lemondjanak. De nem szabad elesüggedni, mert a szerencse változó! Mindenekelőtt egy kis türelem szükséges hozzá és remélni kell a jövőben. A remény képezi az ember szerencsésjét, mert okvetlen ez ad buzdítást mindennapi munkaságunkhoz. Mily keserves volna sok emberre nézve a napi munka és fáradság, ha nem volna azon reményünk, hogy egyszer egy véletlen szerencse folytán gazdagon kárpótolva leszünk, hogy a későbbi években gondatlan megélhetésünk legyen. Tehát mindenki nyujtsion kezet a szerencsének és ajánljuk az általunk reálisnak ismert és szerencsés Török A. és Társa főáradáját, Budapest, Váci-körut 4.

x Legjobb orvosság. Mindazok, kik gyomorba, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólíka, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhoffer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszer b. figyelmükbe ajánljuk 1 tekercz mely 6 dóboz a 15 lapdaes 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérment a Pserhoffer J. gyógyszer-tára. Bécs, I. Singer strasse 15.

A császár és a havasok királya.

Régi ujság megsárgult lapja érdekes történetet beszél el nekünk, mely egy sokat emlegetett ember életének egyik kevésbé ismert epizódját eleveníti föl. Janku Ábrahámnak, az erdélyi havasok királyának, az 1848. évi oláh lázadás vezérénnek emléke vagy két év óta szüntelenül kísért. Az oláhok szobrot akartak neki emelni, meg is teremtették az ugynevezett Janku-alap-ot, melyet a kormány lefoglalt. A bíróságok Erdélyben egész sereg pörrel foglalkoznak most is, a melyet Janku emléke idézett elő s az egyik pörben, mint a minap az ujságok megírták, tanunak be van idézve Bánffy Dezső báró is, a ki Jankuról nyilatkozott. Erről a Jankuról, a havasok királyáról, régi szomorú idők fölelevenítőjéről szól a következő történet.

Janku mondja a lexikon 1849-ben kereste a debreczeni kormányval az összeköttetést és dolgozott az unió érdekében. Augusztus 8-án Kossuth Aradról már utasította Stein és Inczedy ezredeseket, hogy a semlegességet ígérő mőczok ellen ne mőködjenek és ugyanakkor Janku hajlandó volt tábornoki ranggal belézni a magyar hadseregbe, ha tisztjeit maga nevezheti ki s teljesen önállóan vezőnyelhet. Bem azonnal Facset alá rendelte, a világsi fegyverletétel azonban ezt az elkéselt kibékülést megakasztotta. Janku el sem fogadta a számára följánlott érdemkeresztet és 1852-ben meg sem jelent a Sopánfalván átutazó ifju császár előtt.

Igy a lexikon, pedig Janku megjelent a Topánfalván levő császárnál, de nem eresztették a császárszine elé, a minek ez a története:

A mikor a császár Bródot elhagyva, Mőrsbányán és Halmágyon át a gainai hegyregerre ért és a mőczok vezetőit fogadta, első kérdése ez volt:

— Hol van Janku?

Janku odahaza, a közeli Vidrán, apja házában várta a császárt, mert úgy volt, hogy „érdemiért“ az ő apjának, az egyszerű erdőmesternek házában tölti a fiatal császár az éjszakát. De az utolsó pillanatban — nem tudni, kinek a javaslatára — megváltoztatták az utitervet és az uralkodó, a kit hiába várt Vidrán Janku, Topánfalván halt meg. Grünne gróf Löwenhardt, a császárt kísérő zsandárok vezetőjét bizta meg, hogy őrkdjék az uralkodó zavartalan nyugalalmán. Gyönyörű nyári éjszaka volt. Az uralkodó lepihent. Éjjel tizenegy óra tájban tajtékzó paripán Janku vágatott a ház elé.

— Jelentsen be rögtön szolt Löwenhardt-hoz. Én mára audenciára vagyok rendelve a császárhoz.

— Ó felsége már régen lefeküdt.

— Csak jelentse be, hogy Janku van itt! A többi meg majd magától!

Löwenhardt megzavarta ez a határozott föllépés és bejelentette Grünnek az esetet. Ez olyan utasítást adott neki, a mely minden kétséget kizárt. A zsandár karon ragadta Jankut, az az ajtóhoz vezette és igen energikusan felszólította, hogy kerüljön kívül, azután becsukta mögötte az ajtót. Janku egy szót se szolt. Nyeregbe pattant, egy darabig gondolkozva tekintett körül, aztán megsarkantyuzta lovát és elvágatott. Searzenberg herceg, a ki a kertben egy karosszékben elbólintott, csakhamar megtudta a dolgot és mert nem helyeselte Grünne eljárását, egész éjszaka lovásemberekkel kerestette Jankut. Tudtára akaria adni, hogy másnap reggel öt órakor az uralkodó beszélni akar vele, de Janku már elbujdosott.

A havasok királya nem is beszélt soha a császárral.

Egy bécsi ujságban azelőtt tizenkét évvel Reiner Bertalan közölt adatokat ő felsége első körútjából, melyet 1852-ben a Bach-korszak alatt tett Magyarországon és ezek között az adatok között volt az itt leirt história a császárról és a havasok királyáról.

A debreczeni tavaszi lóverseny.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen április 21.

A debreczeni lovaregylet által minden év tavaszán rendezni szokott két napos mestiny első napja ma délután folyt le a sport iránt érdeklődő közönség nagy pártolása mellett, ami részben a gyönyörű napfényes időnek is köszönhető. —

Természetesen ott volt az egész, Debreczen.

A közönséget szünetek alatt a kátenazekar mulattatta. —

A lóverseny két órakor vette kezdetét s azt az igazgatóság, gróf Dégenfeld Imre báró Harkányi Andor, Liptay Béla gróf Szapáry György és Simonffy Imre kir. tan. polgármester vezették; versenybírák voltak: ifj. Gróf Vémes János és Simonffy Imre, mázsáló: Horthy Zoltán, indító Graefl Jenő.

Az urlárosok szövetkezetének tagjai közül lovagoltak többek közt a braganzai herceg báró Szentkereszthy, br. Jósika Horthy J. br. Eltz. Gróf Stahremberg, Krause K., stb. —

Nagyobb meglepetés nem igen volt. — A favoritok nem hagyták cserben a totalizátort kedvelő közönséget. — A hortobágyi díjban fizetett csupán a totalizátor nagyobb összegét (4 : 26, 10 : 65), amikor a Szentkereszthy br. által lovagolt Orchidée verte le könnyen Geist G. Desgrieux-jét. — A három utolsó versenyt azonban mégis a Geist — istálló nyerte meg.

A verseny részletes eredménye a következő:

I. Nyeretlenek eladóversenye. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak. Egy leti díj. Távoiság 1600 méter. Nevezve volt 10 ló, e közül Geist G. „Vagyon“-a nyertes által kizárattott. — Starthoz állott 5 ló. Első lett Rohonczy G. 3. é. p. k. Ariadne (lov. Krause.) második Geist Gáspár Trilla, (lov. br. Eltz Hugó) Birói itélet; könnyen, 2 hosszal nyerve Totalizátor, 4 kor. 6, 10 kor: 16.

II. Debreczen sz. kir. város díja. — 100 drb. es. és kir. arany, melyből 90 arany a győztesé, 10 arany a második lóé, ezenkívül 100 korona (egyleti díj) a második lónak. — Távoiság 1400 m. Mindhárom nevezett ló starthoz állott, — Első lett Liptay B. 3. é. stp. m. Vendel-e. (lov. Szemere K.), második Rohonczy G. Azám-ja (lov. Krause), harmadik, Szentkereszty br. Akasztófája. Birói itélet: könnyen másfélhosszal nyerve. Totalizátor: 4 : 5, 10 : 12.

III. Hortobágyi díj. 1500 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. — Földmivelésügyi m. kir. miniszter díja. — Távoiság 1600 méter. Nevezve volt 12 ló. Starthoz állott 3. — Első lett br. Bánffy A. 3. é. sg. k. Orchidée (lov. Szentkereszty br.) második Geist G. Desgrieux-je (lov. br. Eltz), harmadik Edlinger O. Magister-e (lov. a braganzai herceg.) Birói itélet: könnyen egy hosszal nyerve. Totalizátor: 4 : 26, 10 : 65.

IV. Eladóverseny, 1200 korona a győztesnek 200 korona a második lónak. Egyleti díj. Távoiság 2000 méter. Nevezve volt 10 ló. — Starthoz állott 5. Első lett: Geist. G. 3. é. p. m. Bohème (lov. br. Eltz), második Liptay B. Ajl Áj Áj. (lov. Szemere), harmadik gr. Nerveid M. Mogorvája (lov. Csizsár). — Birói itélet: küzdelem után egy hosszal nyerve másfél hosszal harmadik. Totalizátor: 4 : 7, 10 : 17.

V. Nyulasi gátverseny. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. — Egyleti díj. Távoiság 2400 méter. — Nevezve volt 10 ló. Starthoz állott 5. Első lett Geist G. 4. é. sg. k. Maturája (lov. br. Elx.) második gróf Stahremberg V. Eeoffo-ja (lov. tulajdonos), harmadik gr. Nerveid M. Fritzeje (lov. Csizsár.) Birói itélet: Küzdelem után fejhosszal első, egy hosszal harmadik. Totalizátor: 4 : 7, 10 : 18.

VI. Szentgyörgyi akadályverseny. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak. — A földmivelésügyi m. kir. miniszter díja. Távoiság 4000 méter. Nevezve volt 16 ló. Starthoz állott 4. Első Geist G. 4. é. s. m. Veszély-e (lov. Horthy Jenő), második Woltmann György Schlaubergere (lov. br. Eltz), harmadik Tisza, azután Dirt cheap. Birói itélet: könnyen három hosszal nyerve, 3 hosszal harmadik. Totalizátor: 4 : 7, 10 : 16.

Színház.

A kis szökevény.

Monchton és Caryl operettjét, melyet a Népszínház mutatott be a mult év november 11-én, ma este láttuk először. Elismerést érdemel Komjáthy, hogy tekintve a szezon végét, egy ily nehéz, fáradságos és költséges darabot hoz ujdonságul. Tényleg nagy szükség van a változatosságra, mert az utóbbi időkben igen érezhető volt az érdeklődés lanygulása, maga a hőség visszatartja még a buzgóbb színház látogató közönséget is.

A kis szökevény azok közé az angol operettek közé tartozik, melyekben cselekvényről lehetőleg szó sincs, de mint egy előkelő kritikuskunk kifejezi: „tele vannak gyömről szöve a leghihetlenebb szinpad tric-errel, a mik természetesen óriási sikert aratnak.“ Ugy a libretto, mint a zene, nem realis okok és okozatok láncolata, hanem meglepő, váratlan fordulatok, hatásos jelenetek, elkápráztató kiállítás s rendkívül bájos és fülbemászó kuplékból vannak összeállítva.

Külömben maga Monchton, ki a Gésák-

ban az Aranyhalacska és Drótmajom szerzője is, finom, eleven imencióju ember; Carill a zene burleszk részét csinálta. A muzsika, bár általában csapongó és szeszélyes, de van benne erő és mindenekfelett érdekeltező s megkapó vonás.

Hogy mi a darab tartalma, elmondani szinte lehetetlen. „Egy korzikai zárda, egy jambós trupp, egy karmencita, egy angel hotel szecessióis hölgyekkel, egy Csok féle utazó lársaság, egy velencei karnevál kotándolival, konfettivel és serpentinnel, niggerok, ámorok, ördögök, vendetta és mattia — ezek megközelítéleg A kis szökevény alkotó elemei.“ De olyan kedvesen és szerencsésen vannak ezek összeállítva, hogy a közönség mely első pillanatban, s operetteben egyáltalában, mért keresne drámai szerkezetet; vagy mért venné erős kritikával a szöveg-tartalmat, mikor elbájolja a kellemes zene, kitünően és őszintén mulatott s a darab zajos sikert ért el.

A bemutató előadást szép számú közönség nézte végig. — A szereplők mindnyájan kivették osztályrészüket a közönség tetszőnyilvánításából, de főleg F. Kállay L. (Camemita), Sárosi Paula (Gray W.) K. Galysai Paula (Ajice), Karacs, (Szathmári) Sziklai tetszetek. A többi szereplők is igyekeztek jól megfelelni feladatuknak. A darab folyamán többször felhangzott a taps, de a híres cigarettösszes azonban nem tette meg a kellő hatást. A rendezés jó volt, a zenekar kifogástalan működött. Előre láthatólag több előadást is megér a Kis szökevény.

TÁVIRATOK.

Bánffy Deszö.

Budapest, apr. 21. (Érk. este 9 ó.) —

Magyarország, azt írja ma esti számában, hogy Bánffy Deszö bárónak legmagasabb helyről tudtul adták, hogy nem nézik jó szemmel azt, hogy ő a kormányt lapjában a Magyar Szóban mindig támadja, mert ezek a támadások királyra igen kellemetlenek és visszatetszők. — Bánffy erre azt felelt e, hogy ő nem támadja a mostani kormányt.

A délafrikai háboru.

Budapest, ápril 21. (Érk. este. 7 ó.) Londonból telegrafálják: A »Daily Mail«-nak jelentik Ladysmithből tegnapi kelettel: Natalban a burok már megkezdik a guerilla-harcot. Nemrég néhány 50—100 főnyi csapat dél felé indult és a Biggars-hegynek Oranje felé eső oldalán angol őrjratokra bukkant. Illetékes helyen azt mondják, hogy a burok nehéz ágyúikkal visszavonuló félben vannak. A jövő hét elején az angoloknak szabadlesz az előnyomolásra.

A »Daily Telegraph«-nan jelentik Bloemteimből 19 iki kelettel: Őrjratok jelentik, hogy a burok Bloemfonteintémből keletre 15 mérföldnyire előőrsöket és kisebb csapatokat állítottak fel, a melyeknek vonaja a Modder folyótól a Kaffir folyóig terjed. — A »Morningpost«-nak, jelentik Bloemfonteintémből 19-iki koalettal, hogy dél felé a vasuti összeköttetés most meg van szakítva, mert a víz elmosta a vasuti töltések feltöltéseit. — A »Times«-nek jelentik Bloemfonteintémből tegnapi kelettel, hogy Pretymán tábornokot egész Oranje katonai kormányzójává nevezték ki.

Gulner kinevezése.

Budapest, apr. 21. (Érk. este 9 ó.) Gull-

ner Gyulának államtitkára való kinevezését a hivatalos lap holnapi száma közli. Gulner bejelentette a Ház elnökének, hogy lemond mavadatúmaról. A törvény értelmében ugyanis új választásnak kell magát alávetnie.

381 | 1900. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V 986/1900 számú végzése folytán közhirre tétetik, miszerint az eperjesi népbank részére Dr. Kardos Samu ügyvéd debreczeni lakostól 288 kor. 34 fill. tőke hátrány, ennek 1899 évi Nov. hó 18. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 27 kor. 90 fill. perköltség erejéig 1899 évi Márcz. hó 24-én bíróilag felülfoglalt és 2758 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1900 évi Április hó 24-én dél. e. 11 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Piacz-utca 58 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen 1900 évi Márczius hó 26-án.

Bódogh Zs.
birói kiküldött

Tavaszi**Ujdonságok****Kardos László**

nagy raktárában Kossuth-utca.

Nevezetesen:

Mosó női ruhaszövetek

a legszebb színekben, ajour és sűrű szövésű.

Darabos és futószőnyegek minden faja.

Szönyegmaradékok

5-10-15 méteres darabokban igen olcsón adatnak el.

Viasszos padlóparket, valódi Linoleum

Bőrvázson butorbehuzatra

A t. közönség csupán szettekéntés czéljából is szívesen láttatik.

M.K. EGYETEM
VEGYTANINTÉZETE:

A KRISTÁLY
SZT LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN
VENDEGLÖKKBEN
ÉS MINDEN VASÚTI
ÉTKEZŐ KOCsIBAN.

Temetkezési intézet**athelyezés!**

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy »**KEGYELET**« első debreczeni

disz temetkező intézetemet

Tisza palotából (Kenyér piac) 1900. év

május hó 1-től

Kossuth-, Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben, Ns. Szabó Emma urnó házába helyezem át.

Kérem továbbra is a n. é. közönségnek szíves pártfogását, biztosítva a legszolidabb és figyelmes eljárásomról.

Teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula.

A beocsini cement gyárak

(elismert legjobb portland és román cement) és a **kőbányai téglagyár** (sárga és piros disztégla) egyedüli Debreczeni képviselője Stegmüller Árpád építész Kölcsey u. 3. (előbb kis Szappanos u.) Eladás nagyban és kicsiben. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 255.

VANILIA INGYEN!

Kávé, tea 5 kilós postacsomagokban, elvámolva bérmentve:

Olcsóbb árak,

mint Triestben vagy Hamburgban létező legnemesebb fajok.

5 kgr. San-Salvador kávé	frt 6.43	A kávéhoz csomagolható:	
5 " Kuba, vagy Arany-Jáva	7.42	1/4 kgr. Souchong-tea	frt 90
5 " Port Gyöngy, legzamat sabb	7.67	1/4 " Orosz családi tea	frt 1.05
5 " Menadó	8.41	1/4 " Quarnern Vegyíték tea legnem. fajokból	frt 1.39
5 " Ceylon, köz-zel válogatott	8.41		
5 " Kuba különlegesség	8.91		

Minden megrendeléshez ingyen csatolítok 2 rud legfinomabb bourbon vanília.

RUTTER F. és TARSA, FIUME.

Déli gyümölcs, rizs, fűszer, clasz. spanyol és görög borok nagy választékban.

Árlap ingyen és bérmentve

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni posztók.

Egy coupon mtr. 8.10 hosszú, eljes uriöltöny (rokk, mellény és nadrág beszerzési ár csak	frt. 2.75, 3.70 és 6.90	4.80 jó, jobb és finomabb	valódi gyapjuból.
		8.65 finomabb	
		10. — legfinomabb	

Egy coupon fekete szalonöltönyhöz frt 10.— valódi mint felöltőszövetek, turistaszövetek, legfinomabb kammgarn-szövetek stb. stb. szétküldés gyári árak mellett a szolid és legjobban ismert posztógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahű szállítás biztosítva. Az előnyök jelentékenyek, hogy magánmegrendelők a szöveteket direktre fenti czégtől, a gyár színhelyéről beszerzik.

Szépség és egészség.**Kinek van szeplője?**

pattanás vagy bármely folt az arczán, az használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdévé teszi. Egy tégely ára 1.40 fill. Egy kis tégely ára 70 fill. Serail szappan egy drb. 70 fill., Serail-hőlgypor egy doboz 1.40-fill. Kitűnő és valódi Epszappan egy drb. 80 fill.

A t. ez. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindenekelőtt kétszemesünk törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az nradí szabadsgozobrot ábrázolja.

Kapható: **Rozsnyay Mátás** gyógytárában Arad Szabadságt.

valamint minden magyarországi gyógyszerárba.

legesség, verszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

Vasaschinabora,

mely saját termésű ménesi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felül mul. Egy üveg ára 2 kor. 10 fill. 6 üveg franco küldve 12 kor. 12 fill.

Elvállal mindeféle szobafestéseket tapetirozásokat, templomok festését, oltárok s szószékek aranyozását a legművésziesebb kivitelben.

Horváth András
szoba és templom festő.

DEBRECZEN,

Piacz-utca 21. szám alatt

Tisza-palota átellenében.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényűnél, oszónál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű hálszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; 15 rakta r: Török József gyógyszerésznél Budapestén. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánszat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**
 RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
 cs. és kir. udvari szállítók.

Legfinomabb
BUTOR és KOCSI (LAKK) FÉNYMAZ
 mindennemű kész olajfestékek
Nürbergi bronzok és kitűnő festő ecsetek
 valódi **LINOLEUM** padló fénymaz
 bármilyen időben 30 perc alatt szárad és tükörfényes
 gyári árban kapható
KOHN HENRIK cégénél
 DEBRECZEN, Gróf Dégenfeld-ter 7. szám.
 Uj találmány kitűnő BUR LAKK butor fényezéshez.

Feltűnést
 öbreszt a mi általános, felümulhatatlan valódi
Svájci fekete aczél orank,
 mely Remontoar (ugró fe- delű) és legtökéletesebb szer kezeti, másodpercze van szabályozva, három évi jót állás mellett
 Ez az óra, mely szerföltt megbízható, szod kivitelű aranyozott szelű valódi Double arany, koronástól és fülestől együtt; — számtalan elismerő nyilatkozatok tüntetik ki mint legelegánssabb készítményt; valódiságát igazolja a jótállási jelzés
 hogy mintovalódi strapára való óra nélkülözhetetlen fa gazdálkodó, katonaság s hivatalnok uraknál.
 Azok az urak, a kiknek arany órájuk van, azt réltrezzik s hordja a fekete biztosított órat.
Ára csak 6 frt. vám és vitelmentesen.
 Ugyanaz tetszés szerint valódi Double arany betűvel (mint a képen) 7 frt 50 kr. Fekete aczél női órák 7-50. Ezekhez illő elegáns finom férfi vagy női Double arany lánczok 1,50-3 frt darabonként.
 Szétküldés utánvét mellett. Levelek 10 kr. Levelező lap 5 kr.
 Czim: **Com.-Ges., Etablissement d'horlogerie**
Basel F. Genf (Schweiz).
 Az arisztokrácia szállítói.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és hálóllyag, az egyedüli legbiztesabb, legmegbizhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható óvszer férfiak és nők részére. Ára tucatonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—, Bouts americ. tucatzja frt 3.—, 4.— és frt 5.—.
 Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.
 Hügy szivacsok, valódi párisi, tucatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.
 Diana öv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbja frt 2.50.
 Kimerítő árjegyzék zárt borlemban ingyen és bementve. Megrendeléseket pontosan és diszcréten eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után
J. REIF,
 Bécs, Brandstätte 3.
 1881-ben alapított hírneves higieniai specialista cég.
20% engedmény!

Meglepő ! **Meglepő !**

Tavaszi ujdonságok

Kabátok, **Gyermekruhák,**
Gallérok, **Blouzok és,**
Esőköpenyek, **Női kalapok**

óriási választékban megérkeztek.

RÓZSA LAJOS
 női divatterme
 DEBRECZEN, Kistemplom bazár.

BENZINMOTOROK és BENZINLOKOMOBILOK

Referenciák: Rendelkezésre állnak.

Legbiztosabb és legolcsóbb hajtóerő.

Nem vesztélyes. Könyvnyelkezhető.

világos és gyújtással és ventil kormányzattal ipari és gazdasági célokra, valamint világos világitásra.

Gázmotorok legjobb és legczélsebb szerkezettel. Legmesszebb menő járművek. Előnyös feltételek az épes árjegyzékek, valamint részletes költségvetések kívánatra ingyen.

OSERS és BAUER gáz- és benzinmotorgyár és vasöntő Vezérképviselőség és raktár: VI. Podmauczy-u. 59.

DÉNES B. Budapest,

A nap hevének

tudományos buvárlat révén való pótlása fölülmulhatatlanul sikerült a mi világszerte ösmert

Jura-Brilliáns-Ékszerünk

pótlása útján.

A mi Jura-Brilliánssaink csodálatos csiszolásukkal, üzükkel, fényükkel és élénk színjátékukkal (sötétben) mint

Uri- s női gyűrűk, nyakláncok és fűbevaók szolid, stilszerű valódi arany (törvényileg jelzett) foglalatban, minden egyes darab önmagában külön, ékszerész pontossággal oly gondosan van elkészítve, hogy azokat senki sem képes az igazi, drága brilliánstól megkülönböztetni, és darabonként kerülnek csupán

3 ft és 5 ftba Extra-finom 10 ftba.

Minden darab elegáns etuisben. Gyűrű szélessége papírszelettel mérendő ki.

Továbbá brossok és karperecek, szintén csupán ff fényben, csupa tűzfényű és viztisztaságu Jura brilliánstól legfinomabb arany dupe keretben, csak 2 ft és 4 ft, darabonként.

Va di arany foglalatban brossok 6 ft, karperecek 12 ft.

A mi ismételt elismerés által jutalmazott Jura Brilliánssaink, a legelőbbségek körök által is szívesen viseltetnek arra, hogy a pótlásukról az azok — csodálatos és szolid kivitelük folytán — nem kellene kétségbeesésük tekintetében.

Szétküldés, előfizetéssel és utánvétellel, vámentesek

Commandit-társaság.

Schweiz. Németországra: Lörrach (Baden Base)

Szeplő, májfolt, bőrtka (milesser) pattanás, bőrkiütések és arcztisztalanságok ellen legbiztosabban hat a ma már országsszerte elterjedt és közkedvelt Cs. Mike Márton gyógy szerész

Lilium arczenőcse (Creme de Lys) a hozzá való Lilium szappannal használva — a minden darabhoz mellékelt utasítás szerint alkalmazva rövid időn meglepő eredmény érhető el.

Lilium arczpor (Poudre de Lys) fehér, Rozne és Cram (Rachel) sziben a legdivatosabb és legkedveltebb hölgyor.

Lilium mosdó Eaud de Lys) a Poudre helyettesítője. Ára (minden darabnak 1—1 korona. Megrendelhető a készítőnél Tordán, Erdély. Kapható Debreczenbe: Dr. Rothcsnek V. Emil és Muraközy László urak gyógytárába

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben.

1.000,000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000 pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben **egy millió korona.**

Egészben tizer három millió 160 000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. oszt.-hoz:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75	vagyis	150	korona
egy negyed (1/4) "	150	"	300	"
egy fél (1/2) "	300	"	600	"
egy egész (1) "	600	"	1200	"

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. évi április hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa
BANKHÁZ
Budapest,
V., Váci-körút 4a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Remdélővel leválandó **TÖRÖK A. és TÁRSA** főelárusítók Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben } utánvételezni kérem }
} postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: _____

A jelenkor legtökéletesebb és legjobb motor cséplőkészletei

1895., 1896., 1897., 1898., 1899. évben 32 első díjjal kitüntetve.

Első prozsniczi Gazdasági Gép- és Motorgyár, Wichterle F.

Magyarországi vezérképviselő: **KALLAI LAJOS.**

Budapest, VI. ker., Gyár utca 50. szám

Ajánlja legújabb hírneves szabadalmazott, teljesen szikramentes motor cséplőkészleteit

teljes tisztítóval, árpataklyászoló és a legczélsebb löherekülvélővel; olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett. Nagy munkaképességű és legmegbízhatóbb tartós szerkezetű teert teljes jótállás. Legolcsóbb üzemköltség az összes létező motorgépek között. Czimakkal szívesen szolgálunk, hol a gépek működésben is megtekinthetők. Motorkészleteink egyebb gazdasági gépeink megtekinthetők nagyszabásu telepünkön VI., Gyár-utca 50., hol üzembem bemutattnak.

Már több mint 500 cséplőkészlet kitűnő sikerrel működésben.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő-és könyvnyomdájában